

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS Á DIJOUS

En Maura va posar final del debat Nozaleda, declarantse demòcrata y partidari de que l' poder públic emani del sufragi universal. Recorvantse de que havia sigut sagastí, va imitar á don Práxedes, qu'en els cassos apurats treya l' morrió de miliciano nacional.

A aquest un recurs oratori com un altre qualsevol; però aixis com á n' en Sagasta fins á cert punt li estava bé, á n' en Maura se li despegó. En Sagasta havia sigut masó, y en Maura es jesuita. Quan el dissapte anà á confessar-se, com té per costum cada setmana, es mes que seguir que l' Pare No-sé-uantos li diria:—Molt bé, fill meu, molt bé. Aquestes declaracions democràtiques son acceptas á la causa de la santa religió, quan se fan ad majorem Dei gloriam y ab el propòsit decidit de fer servir la democracia per combatre als demòcrates y destruir les seves aspiracions.

Mónita jesuítica pura, y mórita per cert ben burda. Perque encare ressonava l' eco de las declaracions mauristas en honor dels procediments democràtics, que ja á Madrid se cometian las mes escandalosas arbitriarietats. El distingit propagandista Sr. Dorado era obsequiat per una copla de joves ab una serenata, y ls agents del desordre públic, pretextant qu' era alló una manifestació, la prohibiren. Se trasladaren els músics al interior de un Cassino Republicà y allí, junts ab el Sr. Dorado, signaren detinguts per haver tocat *La Marsellesa*. Tocar l' himne nacional francés es un delicto en la nostra Espanya democràtica maurista.

El governador envia els detinguts á la Presó model, y com sigui que á l' hora que marcan las lleys no s' hagués elevat á presó la detenció efectuada, el director de la Presó, cumplint els devers que la ley li imposa, anava á deixarlos en llibertat; però sigue objecte de las repreensions dels seus superiors, que una vegada disparats per la pendent de l' arbitrariedad, no s' parauen en barras ni en consideracions legals.

Contra ls meetings republicans se torna á exercir un rigor tan abusiu com impertinent. Qualsevol agent de la policia se creu facultat per interromprels y perturbarlos, y es una gloria per ells detinir als oradors y entregarlos als tribunals.

Aquesta es la democràcia que preconisava l' señor Maura, que no sembla sino qu' en aquest punt té l' propòsit de deixar petits á ne'n Villaverde y en García Alix.

La fetxa memorable del 11 de febrer ha remogut de tal manera la bilis dels governants, que ha sigut prohibida tota mena de manifestacions públiques. Fa bé l' govern si creu qu' es perillós mentar la soga en la casa del penjat. Pero farà millor el partit republicà vigorisant les seves energies y acumulant tots els elements necessaris per acabar ab un estat de coses tan vergonyós. En Maura en lloc de treure's ns forsa, encare 'ns ne dona. Força y rahó. Es un insensat que no vol comprender els efectes explosius que s' produueixen en els pobles, quan se 's tanca la válvula de seguretat de las lícites expansions.

Ab la seva llengua y ab la seva majoria que l' aplaudeix incondicionalment, creu ell tenirlo tot pera tirar endavant en els seus propòsits.

L' altre dia la majoria badava. En Romanones s' aprofitó de l' ausència de un gran número de diputats mauristes, pera presentar una proposició incidental. Y en Romero Robledo, sense més ni més, va alzar la sessió. De manera que per amparar al

govern en els seus errors y fins en els seus descuits, ja no s' té en compte res, ni lo que prescriuen els reglaments de la Cámara.

A la sessió següent, en Romero Robledo sigué passat per la carrera de baquetas de una proposició de censura, tant més motivada, quan ell declarà sen-

se l' menor empaig, que creya ocupar la presidència del Congrés, per estar en tots els cassos al servei y á la entera devoció del govern y de la majoria.

El desafío rus-japonés

La lluita ja ha comensat
las nacions forman el corró.

¡Veyám á quí haurán de dur
á la Casa de Socorro!

Aquesta, com es natural, l'absolgué ab els seus vots y ab els seus aplausos, quedant una vegada més afermat que l' despotisme gubernamental conta ab la incondicional adhesió de un cos de alabarderos de nou gènere, arrancat de les urnas, pels medis qu' emplean á Espanya ls governs, quan volen guanyar unes eleccions.

Així ab aquest encadenament de abusos y de tropelias s'está realisant la revolució desde dalt, tal com se realisava l'any 1867 y 68. Las circumstancies son idèntiques y fins els homes se semblan.

González Brabo = Maura.

Nozaleda = Pare Claret.

A iguals causes, iguals efectes.

PEP BULLANGA

La franc-masonería clerical

s molt natural que ls neos de tots els colors y de tots els pelatges se sentin reanimats al calor de protecció que ls brinda l'atlet mallorquí desde la presidència del govern.

Ha bastat la seva campanya en defensa del fraire Nozaleda pera que tots sortissin del cau, lo mateix els escussons que ls escorpsins, igual els llargandaixos que les sargantanas.

Tots som uns! — han dit al trobarse reunits. — Tots som reptils, animals rastres y de sanch freda.

Especialment á Barcelona ha prés la cosa un caràcter curiós.

Feyá temps que s'perseguia aquí l'propòsit de operar una gran concentració d'elements reaccionaris, ab el fi de contrarrestar els progressos creixents de las forças republicanes y de tots els amants de las ideas progressivas. Ja varen tractar de realisarho en las últimas eleccions municipals, y cansats de barallarre ells ab ells, á última hora se sumaren ab els regionalistes. Baix l'etiqueta de la gent de bé's formà l'gran farcell de las malas passiòns antidiemocràticas. Pero la riuhada republicana l'arrastrà á tomballona ab forsa impetuosa, esbutifarrant-lo y deixant pels marges la meytat de la farda que contenia. 30 mil vots contra 13 mil demostraren una vegada més que la ciutat de Barcelona no vol ser, ni serà may pastura dels reptils de la reacció y del clericalisme.

Pero ha vingut en Maura, s'ha cenyit el mandil de pastisser y ha posat el llevat de una futura guerra religiosa. Aquest es el regalo que 'ns prepara, si se li dona temps de pastarlo y engronarlo, l'home funest que s'havia compromès á fer la revolució desde dalt. Bonica, rebonica li va sortint la tal revolució que havia de regenerar á Espanya!

A manera de una revista pera contar las sevas forças, els reaccionaris barcelonins varen celebrar diumenge el meeting de Novetats. Allí van reunir-se tots: els pantorrillistes de 'n Planas y Casals, que á última hora se 'ns ha tornat un defensor acèrrim de la santa religió, y que si 'ns detura á temps capás serà de fundar una nova orde monàstica baix l'advocació de Santa Tupinada y Sant Xanxullo; els nuncedalins, més papistas que l' Papa; els partidaris impenitents del rey de las húngaras, y com á nexe de la conxorra monstruosa, els perdigots, la gent com cal, els ilustrats, els sabis y 'ls richs, ab vistas á Europa... ¡Y quinás vists!

Naturalment que per reunir-se sense barallarre, necessitaven buscar un punt de acort. El polítich no podia ser, perque 'ls uns son centralistes y 'ls altres regionalistes; partidaris aquells de l'actual dinastia y defensors aquests de 'n Carlets el de Venecia... — Cóm ens ho faré, cóm ens ho arreglarem? — se preguntava, y després de molt rumiar varen trobarlo. — Faré un meeting contra la franc-masonería.

Contra la franc-masonería, que aquí á Espanya — per desgracia! — casi no té realitat, ni avuy á lo menos, la més mínima influencia.

No 'ls hi faltava més als enemichs de la democracia que apelar á 'n' aquesta superxerà, pera acabar-se de pintar tals com son.

La masoneria? ¿Qué més masonería que la seva?

En el meeting de diumenge, ells que son enemichs de las reunions populars y dels discursos de flamareda, van exercir ab amplitud un dret, que després de tot se 'ls deu respectar: el dret de posarse en ridicu.

¡Y quin goig feya la mesa presidida pel senador perdigot Bertrán de Amat!... ¡Y quina fila 'ls que allí feyan costat, entre 'ls quals s'hi contavan els diputats regionalistes Albó y Soler y March, y 'ls diputats conservadors Rosal y Huelin... Hasta l'Huelin, l'home dels grans negocis... espirituals com el projectat arrendament dels consums de Barcelona. ¡Quina llàstima que hi faltessin en Russinyol y la gloria més illegítima de la nostra terra!... Necesari serà que s'hi adhereixin desseguida, no siga cas que 'ls companys de causa 'ls ho vinguin en retret.

La sessió va obrir-se en nombre del Padre, del Hijo y del Espiritu Santo. (El Sr. Bertrán de Amat com papizot, es un mestre en la modulari del ceceo.)

Y a continuació discursos y més discursos: un verdader *macht* de paraules groixudas, de amenaces, de insults y grosserías. Ben llestos estan els predicaires furiosos, que ab sos cops de puny establen el cubell mistic, quan se descantellan contra 'ls liberals. Ja tenen qui 'ls hi fa la competència. El Pare Mans, Mossén Brugada, l'hermano Parellada, qu' es un llech molt brut de llengua, Fra Fortuny y dos trabucaires carcundas, Fra Junyent y 'l serafích prebendat Estanyol, capás de sostener sense que li escapi'l riure, la tessís de que no es bon espanyol, ni bon català, qui no pensi com ell.

Per aquests oradors sagrats sapiguarem que no tenen una patria com tots els espanyols, sino tres

que son: Espanya, Roma y 'l Cel. Ja veulen si estan ben assurts de patria.

Y després vingueren las conclusions. Una cosa molt senzilla y molt arreglada: posarse en tot y per tot á las ordres del Papa; demanar al govern que perseguixi á la masoneria; difundir per tot arreu l'unió antimasónica; conquistar tot quant sigui possible á las classes obreras; impedir l'establiment d'escoles laicás... y traballar perque siguin ells y sols ells que aquí á Espanya, á lo menos, remenin las cireres y tallin el bacallà.

Algú creya que 'ls elements lliberals y democràtics haurian anat á perturbar el meeting de la masoneria clerical. Fins no faltava qui temia que la cosa acabés á garrotadas.

La veritat es que no val la pena ni de que se 'ls perturbi, ni de que se 'ls contesti ab arguments de varia.

El mer fet de acudir al meeting, á la propaganda, á l'expansió 'ls absolut de tota contrarietat. Desde l'moment que 's valen dels mateixos medis qu' emplean els liberals, els demòcrates, els progressius, ningú podrà negar que 's tiran terra als ells. ¿A qui anirán á fer creure, en lo successor, que 'ls procediments democràtics son tan dolents y perversos, quan ells mateixos no vacilan en utilisarlos?

En aqueste concepte més que per ells traballan per nosaltres. Tanta forsa, tanta vida tenen ja avuy aquests procediments, que fins han arrelat en la terra migrada y estéril dels que sustentan las mes abominables preocupacions.

Els podran fer ab tota llibertat la seva propaganda, com ab tota llibertat farémos nosaltres la nostra. Lo que no tolerarém mai es que s'estableixi un peu de designat. Y menos encare estem dispositos á consentir la preponderancia de una conjura nefanda y ominosa, que aspiri á fer á Espanya 'l patrimoni del clericalisme.

Si algú dia 's fa precis sostener una guerra religiosa, la sostindrém sense recular. Y no 'ns han d'espantar ni tots els Maura, ni tots els Miuras qu' s'posin al servei del retrocés. Procuraré donar gust als clericals, enviantlos lo més aviat possible, á la seva tercera patria, al cel.

Y en aquesta tasca no 'ns han de faltar las simpatias y 'l apoyo de tot lo mon civilisat.

P. K.

La guerra entre 'l rus y 'l japonés

Or de un plegat s'ha romput el foc entre 'ls russos y 'ls japonesos; y s'ha romput sense la previa declaració de guerra, ab sols el rompiment de las relacions diplomáticas entre las dos potencias belligerants.

Tot just hi ha hagut temps de dir: — Renyits! — que ja ha resonat la primera pinya.

El Japó va pendre la iniciativa del rompiment, al veure que després de tres setmanas d'espera, la Russia no havia contestat á la seva última nota, ab la particularitat de que mentres demorava la resposta, anava acumulant poderosos elements de combat tant per mar com per terra. Encare que 'l Japó, per la seva part, no 's desciudava tampoch; perquè en aquesta classe de negocis, qui més qui menos tothom juga brut.

De totas maneres, creyentse 'l Japó més ben preparat que la Russia, y en l'interès natural d'evitar que á la ff estigué la Russia més ben preparada qu'ell, el fet es que de la noche á la mañana, va decidir-se á anar á Roma por todo, y qui diu á Roma, diu á la Mandchuria y á Corea.

Y Port-Arthur va dirigir sigilosamente la seva esquadra, els seus acorassats y torpeders: hi arribá á las onze de la nit del dilluns y havent trobat com qui diu al jas á la esquadra russa, li produí grans desverfectes en tres acorassats deixantlos fora de servei y obsequiá á la ciutat ab un bombeig en total regia.

Després las dos esquadras se las hagueren llarga estona, á una distància de una milla entre las dos y sense mostrarse ni per una ni per l'altra part gran empenyo en convertir en decisiu el combat. La esquadra japonesa, intacta, va partir ab rumbo al Sud, y 's prestí que l'objectiu de aquesta diversió, tan poc divertida pels russos, tingüé un doble objecte: debilitar las forças navals moscovitas y facilitar un considerable desembarch de tropas japoneses á Corea.

Els fills del imperi del Sol naixent, podrán dir qu' es ben cert l'adagi català que diu: «Qui pega primer pega dos cops.»

* * *

Y ara fassin el favor de no demanarme la meva opinió sobre la guerra.

Si m'preguntan ¿qui té rahó? els respondré que ni 'l Japó ni la Russia; que tots dos tenen culpa. L'ambició de l'una y de l'altra potència venia tradintse feya temps ab l'affany de apoderar-se de territoris que no eran de la Russia ni del Japó. La Mandchuria pertany á la Xina, y la Península de Corea forma un estat independent fins á cert punt, es à dir: en tot quant ho permet la seva debilitat y 'ls mítius rezels de las potencies.

Podian el Japó y la Russia posar-se de acort pera quedar-se aquesta la Mandchuria y la Corea l'altre. Pero 'ls dos països amenassats de un' anexió son massa prop l'un de l'altre, y la Russia y 'l Japó s'haurian fet nosa quan haguessin tractat d'empenyre successives menjades. Un dia ó altre hi haurien hagut de ser y han preferit comensar las castanyas desde bon principi.

Ab la guerra hi va involucrada la preponderancia de dos rassas distintas en l'Extrem Orient: la blanca y la groga. No sé fins á quin punt se pot considerar que hi van també involucradas dues polítics: Russia representa las institucions autocráticas y 'l Japó las constitucionals. En menos de cinquanta anys las ha adoptadas y ha sapigut ferlas arrelar, adaptantse, ab maravillosa rapides, la civilisació y 'ls progressos del mon occidental. Es el japonés un poble que no caben en las illes que ocupa busca una natural expansió en el continent. Si arriba á rea-

lisar els seus somnis d'exercir sobre la Xina una influència decisiva, la rassa groga, fins avuy preterida, sortirà del seu ensopiment y pesarà de una manera considerable en els destins del mon.

El principal perill de la guerra estriba en que s'hi barrejin algunes altres potències. La França es l'aliada de la Russia, y l'Inglatera ho es del Japó. Si la Russia requireix y troba quart y ajuda, la Inglatera prestarà decididament el seu concurs á la nació japonesa. Així està convingut. Llavors la guerra ja no 's limitarà sols al Mar groc, sino que s'generalisarà per tot el mon. Y què farán llavors els Estats Units y algunas altres potències que á pesar de sus declaracions de neutralitat, no han donat á entendre qui partit pendrà si sobrevinguenes unes posteriores complicacions?

La millor esperança en pró de la limitació de la guerra y de que la seva duració serà curta, depèn de lo cara que surti, dats els poderosos medis que s'empleen. En poch temps de hostilisar-se, la nació més rica s'arruina inevitablement. En aquest litigi las costas poden importar immensament més que la quanitat de lo que 's pledea.

Tot això deu el mon als progressos materials de la civilisació. La guerra, per lo cara y lo mortífera, acabarà per ferse completament impossible. Més laudable seria que s'alcancés el mateix resultat, no per l'importància dels armaments, sino per l'influència de la rahó y de la reflexió y per l'amor pur y desinteressat á la Justicia.

Això no 's conseguirà, fins que 'ls pobles degudament ilustrats, no sentin altra ambició que la de viure en pau y siguien àrbitres en absolut dels seus destins, es a dir: quan no tinguin poders geràndics quan 'ls dominin y 'ls aixussin els uns contra dels altres.

Això no 's conseguirà fins que 'l mon enter consitueixi una sola nació y formin els sers humans una sola família.

P. DEL O.

A UN JAPONÉS

CONSELLS D'AMICH

Conque es vricht que donant la rahó al militarisme heu resolt rómpreus la crisi ab els nens de Pere el Gran?

El dols y prudent Japó decidintse á aná á la guerra, total per si un tros de terra ha de ser del rus ó no...

Tant de bo que á Budha accepte vostre furor bêlich sigui, pero permeteu que us digui que m'heu caygut del concepte,

y que ja may més per mí serieu en tals trulls fcats, els japonesos trempats que hi vist al Kikiriki.

La qüestió així plantejada y anant sempre al ff de bé, vull dirvos lo qu'heu de fé per prosseguir la jugada,

advertint que en errahona, en materia d'estofats, per má agena propinatz, sab molt b'le 'p que s'hi dona.

Nosaltrés també anys enrera, embarcats ignorant, varem volgué fé 'l valent per l'honor de la bandera,

y á pesar de que som braus y molts descendents del Cid, varem surtit del bullit sense honor... y plens de blaus.

Vol dir, donchs que 'ls fets aqueils, si bé 'ns van portá un fracàs, ens han posat en el cas de poguer donar consells.

Desde luego us recomano que, calmant la vostra furia, avans d'entrà á la Mandchuria primé us procureu un piano.

No feu com els que manaven la nostra gent, que corrian... y al cap de vall no saben d'hont venfan ni hont anavan.

Eviteu que 'ls capellans vostre exércte beneheixin y en els ports el despedeixin ab els seus funestos cantos.

Els uns cosa probada y ni un sol cop desmentit, tropa per ell benehida, ja se sab, tropa estobada.

Dels richs que ab pendons y trastos s'esbrin fent el patriota, preneune una exacta nota per quan toqui pagá 'ls gastos;

perque al món hi ha baladrians qu'en situacions afflictives son molt bons per donar vivas, pero no donan diners.

Si obtenui una victòria com aquesta del debut, canteula ab noble actitud mes no armeu massa cridoria;

que solet donarre cassos en que 'l illytadó arrogant que 'l demà surt guanyant cap al tart li inflan els nassos.

No us siueu de las nacions que per sots má us engrescan: elles miran si aquí hi pescan, y lo demés són rahóns.

Si us veuen triunfants y richs, tots us farán posturas; mes, que us vinguin amarguras, iqué pochs no tindreu d'amichs!

En ff, aneu al molt cuidado que 'l joch es algo exposat: salut y fraternitat y tants recorts al Mikado.

Que no us falti may l'arrós, y en mitj de tot, ja ha sabeu, voldrà que si rebeu el tanto no fos molt gros.

C. GUMÀ

A torna á ser prohibit el crit de «Visca la Repùblica!»

Senyal de que 'l govern de 'n Maura-Sánchez Guerra ha heretat del govern Villaverde-García Alix, aquella nerviositat morbos, síntoma inequívoch de una fatal dolència.

El malalt que la sufreix se figura que un crit el pot tirar á ca'n Taps.

No cridaré «Visca la Repùblica!» perque no es necessari. Al prohibir aquest crit el govern produix un efecte molt mes eficaç que 'l que obtindriam nosaltres donant.

decretava la cessantia de un funcionari honrat. Y això no es cert.

El Diluvi ha de saber que no hi ha tal cessantia. Ab caràcter de interí ha vingut desempenyant el visitador Sr. Pérez la plassa de inspector, y al cessar en aquesta, recobra l'altra, la de visitador, qu' es la seva, y la recobra ab un ofici de gracies reconeixent els seus bons serveys y un augment de sou.

* * *

Se comprén que l'Sr. Boladeras y ls periódichs reaccionaris s' oposin al nombrament de 'n Palet de Rubí per antipatia política, ó per creure, segons se'n ha insinuat, qu'en Palet es un element perillós y de cuidado capés de fer la revolució posantse al davant del personal de consums. Per tan débils tenen á las institucions, que les creuen amenassades no mes que ab la burxa dels burots.

Pero que l'Diluvi participi de aquestas antipatias, y de uns rezels tan ximals, no s'comprén, ni s'explica... com no sigui que duri encare la mala ratxa dels que sigueren privats y favorits del Sr. Laribal, qui, segons sembla, l's hi donava carta blanca per tot, fins per tirar al periódich per portas.

A Fransa s'ha perdut el transport Vienne. Sortit del port fa prop d'una mesada sense que se'n hagi tornat á saber res més. Lo mateix que l'nostre Rei-na Regente.

Pero á lo menos el govern de la República s'ha recordat de las desventuradas famílies dels infelissos tripulants. Desde l' comandant fins al últim marinier han sigut ascendits de un grau, y percibirán aquellas, en virtut de aquest ascens, la pensió que l's hi correspon.

Si en lloc de francesos, siguessin espanyols, ipobres familiars! Ja l's ho dirian de missas.

¡Vaya una fila té l' capellà Delsor, l' expulsat de Fransa, segons el retrato que n' dona La Perdiu! Y las senyas escritas corresponen á las gráficas:

«L' home—diu—segons sembla es un celta gàlic (gàlich?... Uix quin fastích) de crani llarguit, de faccions duras, pero esculpturals: es ros y d' ulls blau clar, tan aviat de mirada suau, com esverada y ferma...»

No s' poden sumar mes contraposicions en una sola persona. Tant sols per extrany havien d' expulsarla.

* *

Pero hi ha mes encare. La Perdiu que aquesta vegada no amaga res, segueix dihent:

«L' obra del partit regionalista alsacià s'ha basat en la resurrecció del esperit local y en la reintegració de tots els elements característics del seu poble, sobre tot en el catolicisme, que altí com à Catalunya fou un gran factor de l'ànima.

Els diputats alsacians lorenenses son en sa majoria nacionals: capellans, com à Irlanda y Polònia; el desinter del clergue sense família mirant per ideals mes als, sembla que s'aveva á la causa de un poble oprimit.»

Sí, es veritat: á n' això tira l'anacrònich regionalisme, lo mateix à Catalunya, que à Alsacia, à Polònia, à Irlanda y á tot arreu: á reintegrar el catolicisme en l'ànima del poble, desvirtuant de las corrents civilizadoras de la Llibertat y de la Rahó.

Els ensotanats, sense familia, son els seus agents mes actius.

La Perdiu al reconéixeho confirma lo que venim dihent fa temps: el regionalisme es l'última maniobra tenebrosa de la secta ultramontana.

Catalunya no es mes que un pretext: la única patria del regionalisme es Roma.

El Cenro Republicano popular celebra aquesta nit la inauguració solemne del nou local que ha construït ab els seus propis recursos, al carrer de Roger de Flor, 75 (Camp de n' Grassot). A tal efecte s'ha organiat per las 9 del vespre un meeting de propaganda en el que hi pendrà part els més distingits oradors del partit republicà.—Demà, diumenge, se farà caritat als pobres de la barriada y á las 9 del vespre s'efectuará una gran vetllada vocal y instrumental.

La inauguració del local de aquest Centre representa un admirable esfors dels nostres correligionaris de aquells barris, obrers en sa immensa majoria; esfors coronat per el bon èxit que alcancen sempre la constància y l'entusiàsmo.

CARZAS DE FORA

VIDRERAS, 9 de febrer

Els reaccionaris estan que trinan ab motiu de que l' nou Ajuntament hagi deixat cessant al secretari y al agutxíl, l's quals l's servian á la mida del seu gust.

Y encare rabian á mes no poder, buscan firmas per la població pera sorprende la bona fé de alguns veïns y demanar al governador que revoqui l's acorts del Ajuntament reposant als citats empleats.

Lo qu' es per ara 'n sembla que haurán de tenir una mica de paciencia esperant que pui el Rey de les Húngares.

SANT FELIU DE LLOBREGAT, 8 de febrer

Es esperada per tothom la festa que prepara en l'Ateu de aquesta població la Companyia Infantil composta tota de deixebles de la Acadèmia Llitre que existeix en el veïn poble d' Esplugues.

Creyém sens por á equivocarnos que serà molt concurrida ja que diferents societats assistiran á n' ella y podem assegurar que servirà una vegada mes com à propaganda de la verdadera ensenyansa científica y racional.

LLANSÀ, 8 de febrer

Ab motiu dels molts actes civils que de un temps á aquesta part se venen celebrant en aquesta vila, el nos tre remulla-closcas ha presentat la dimisió.

El dia 10 es la seva fugida, segons va anunciar la senymana passada desde l' cubell de les mentides; va dir que se'n anava satisfet, y que de aquesta vila res anyo-rava. A nosaltres ens es igual, senyor corp, que se'n vagi, porque ja sab que la seva sombra ns feya tres coses. Y ara permetim que li digui aquestas paraules, ab motiu de dir que res te qu' anyorarà de aquesta vila. ¿Vol dir que tampoc anyorarà aquelles visitetas nocturnas que rebia de tant en tant? No fem el tonto.

ESPLUGAS DE LLOBREGAT, 9 de febrer

Diumenge passat el mossén convertí l' iglesia en un club revolucionari. Per lo vist l'esmentat rector no podent assistir al mitin antimasónich que l's seus correligionaris celebravan á Barcelona y sentintse ab ganas

Sortint del «meeting» anti-masónich

Després d'haverse esbravat
armant un xich de cridoria,

se'n van entorná al corral...
y aquí pau y després gloria.

de fer un discurs furibundo, pujà al cubell y's desfou en improperis contra la gent liberal y las escolas laïcas, sermó guerrero mes propi d'un carabiner que d'un anomenat ministre de Deu No's capifiquí ni s'encaparrí; l'Escala Laica anirà endavant, y al revés de vestit y dels seus galifarzeus procurará la verdadera instrucció del poble y la germanò dels que volen instruirse y dignificarse.

Procurarrem celebrar mes vetllades, fests y funcions perque s' occupi de nosaltres y farém allí que diu l'adagi: «Qui no vol caldo dos ta-sas.» Per lo tant pare Joan, muixoni... y till-la pels nervis.

VILASSAR DE MAR, 9 de febrer

Lo dia 15 del mes passat el comité republicà federal de aquest poble va possesionar-se de un espayós local, tenint avuy per títol *Centre federal Democràtic*, el qual, el dia de sa inauguració, sigué molt concorregut per haverhi ingressat gran número de socis. Y ara, segons sembla, alguns reaccionaris no volen ser menys y buscan com uns desesperats socis y socias pera poder inaugurar un *Centre Catòlic*.

No cal que s'escarrassem qu'en aquesta terra la mala herba no s'hi arrela.

SAMPEDOR, 9 de febrer

El nostre cargol bobé, en vista de que la baba que treya contra las hicas que anaven al ball no li servia per res, va da'ls despatxos á unes quantas. Si 'm vol creure no's demostri tan tremendo, que 'n surtit perjudicat. Mirí que quedará sense abellas al arna y sense xalius.

En una reunió qu'tingué ab las hicas las invitá á una excursió á Montserrat, encarregantse d'acompanyarlas com altres anys.

¿Tan vellot y encare està per semblants bullangas?

CASTELLBISBAL, 5 de febrer

Ab motiu de la festa major, v' ferse una predica que ns vá deixar mitj espatrirats. Anunciá l'predicaire

una guerra espantosa, pitjor que la de l'any 8, y digué que ja la teníam á sobre. La guerra aquesta la farán els homes sense fé, els masons, els apòstoles, els impíos, els qu' escriuen llibres dolents y periódichs escandalosos, els que ab aquests llibres y aquests periódichs arrassen á las famílies al fondo del precipici... ay, vull dir, del precipici.

Y adoptant ayres de valent, digué ab to provocador:

—«Qué vinguin! Y qué hi havíen de anar, estant com estava parapat en la trinxera mística. Ja l's ho diran de procediments judicials ab que tal fessin. Era ell, en tot cas, qui al sortir al carrer havia d'embestir a tothom, dat que Castellbisbal es un poble republicà. Pero no v' ferho, perque allí se li hauria pogut respondre com se mereixia. S'estimá mes anar-se'n á donar compte del dinar, un bon àpat de festa major. Està vist que de valents no' son mes aquests tipos, sino quan se veuen dalt del cubell, ó sentats á taula ab la forquilla als dits.

EN ARAS DE LA PAU

UE l' assumpte Nozaleda no ha quedat arreglat, no es cap se'cret per ningud.

Ni la veritat sigui dital com l'espín problema s'ha plantejat, era possible que hi quedés.

La demostració es ben clara.
¿Qué's proposa l'Gobern?

Donar feyna al desocupat ex-árquebisbe de Manilla, designantlo pera omplir la vacant existent avuy en la ciutat de las xufas.

El pinxo de la situació

—El que vulgi alguna cosa, que surti.

¿Qué pretenen las oposicions?

Inhabilitar al pare Nozaleda, privantlo d'anar á ocupar la plassa per la qual el govern l'ha nombrat.

—Jo soch l' amo—diu en Maura—y vull que las meves disposicions se compleixin.

—Nosaltres som el país—replicant las oposicions—y no permetrem que aquest nombrament arribi á ferse efectiu.

—Per què?

—Perque en Nozaleda no mereix el càrrec ab que tu l' obsequies, per això, per allò y per lo de més enllà.

—Donchs jo us asseguro que 'ls meus propòsits anirán endavant, perque lo que diheu del pobre fraire no es cert, perque l' principi d'autoritat no pot estar subjecte als vostres caprichos y ans que tot y sobre tot perque á mi 'm dona la gana.

—I aixó ho veurém!—insisteixen las oposicions.

—I vaya si ho veurém!—respon el primer ministre.

Bastaria que digués:

—Renuncio á la mitra de Valencia.

Y ja estarà tot llest.

Pero la boca del humil ex-árquebisbe s' resisteix á proferirlas aquestas paraulas.

Soldat del exèrcit de Cristo y apòstol de la fé, de tal modo s'ha encarinyat ab l' idea de tenir una diòcesis, qu' encare que sigui entre bayonetes y pessals d'artilleria, vol anarla á regir.

Colocat l'assumpto en aquest terreno ¿qué ha de fer el Gobern?

Posemmos las mans al pit y analisemmo ab imparcialitat serena.

En Maura, després de las prendas que ha deixat anar, no pot retrocedir.

—Costí lo que costí, pesí á qui pesí, en Nozaleda anirà á Valencia.

—Com quedarà el noble *atlet* davant de l' Europa culta si, menjantse de prompte aquestas paraulas, esborrés arà l' nombrament y deixés altre cop al modest fraire en l' ostracisme ahont desde que va tornar de Manila havia permanescut?

No; ab això no hi ha que pensarhi. Un governant es sempre un governant, y no axisí com axisí se falta á sagrats compromisos, solemnement contrets á las fases dels representants de la nació.

En canvi, no cedint ell, las oposicions ¿com quedan?

Tants crits, tants juraments, tantas amenassas, ¿poden tenir per únic epílech una retirada vergonyosa, propia sòls de femelles porugues ó d' homes sense conviccions?

—Impossible!... La cadira de Valencia no serà per en Nozaleda, han dit; y tan alta han aixecat la seu y tantas vegades han repetit la afirmació, que, só pena de caure en el més gran dels ridiculs, no'ls queda als senyors de l'esquerra més remey que cumplir la paraula.

Y aquí es quan entra jo ab la meva idea, que considero tan pràctica com conciliadora y de la qual estimo que tothom ha de quedarme satisfet.

El Gobern, basta que ho hagi dit, vol qu'en Nozaleda sigui bisbe de Valencia.

Per la mateixa poderosa rahó, las oposicions no volen que 'n sigui.

—Quina dificultat hi hauria en partir la diferència y, sense humiliar al Gobern ni envalentonar á las oposicions, nombrar al discutit dominico bisbe, per exemple, de Ceuta?

Tinch per seguir que l' emprenyo de n' Maura no estriba tant en portar al fraire á la ciutat del Turia com en obsequiarlo ab una mitra.

Y m' atrevirà á jurar que las oposicions, barrantli al pare Nozaleda las portas de Valencia, consideran gloriosament terminada la seva campanya.

—A Ceuta, donchs, á Ceutal ara que 'l temps encara es fresch y l' acclimatació en la plassa africana ha de serli més fàcil al ex-patriarca dels tagalos.

D' aquesta manera no hi haurà vensuts ni vencecors.

Ben al contrari; de tal conformitat quedarán trabadas las cosas, que tothom á la vegada podrà alabar-se d' haver vensut: en Nozaleda, las oposicions y 'l Gobern.

—Hi passat la meva!—dirà en Maura.

—Soch bisbel!—exclamarà l' bondadós dominic.

—Pero t' hem enviat á Ceutal—replicaran las oposicions.

—Pot donar-se solució més angelicalment pacífica.

Ara sóls falta que 'ls que pera portarla á la pràctica estan autorisats l' acceptin.

Els conspius de Madrid tenen la paraula.

FANTASTICH

DÍGALI TONTO

PEL AMICH AMADEO SOLÁ

Una vegada era un rey absolut com bon monarca, tenia una filla hermosa príncessa, pro candidata per drat diví, al morí 'l rey, á la corona daurada.

La tal filla

encetall pera obtenir
el si forsat del seu pare
(no puch dir si 'ls dills de rey
diuhen pare ó diuhen *papa*).

Lo que després va succeixir
no 's pot dir, es cosa sagrada
y ademés posa en ridícul
y manoseja y esclafa
allò que menciona 'l Còdich
de que 'ls reys son inviolables.

J. COSTA POMÉS

N orador del meeting de Nove-
tats, exclamava:

—Es necessari desllindar els camps: á un costat els amics de la creu y al altre 'ls seus enemics.

Pero y quí serán els ene-
mics de la creu? Tal vegada
'ls amics de la cara.

Els més felissos de tots resultan ser els que pertanyen á la gent de bé, que son amics de la cara y de la creu, es á dir: de tota la moneda. Y no tinguin por que 'n deixin caure cap á terra. Per arreplegarlas al vol son una especialitat.

Parla en Primo de Rivera en el Senat y diu:
«La culpa de la pérdida de Filipinas la tienen to-
dos los que están aquí y otros que no están.»

¡Bonica manera de aclarir las coses!

L'autor del Pacte de Biacnabató s'empenia en
fincarnos á tots en la seva família. Ens vol fer passar
á tots per *primos*.

Días enrera signé robat el cotxe que fá l'servay entre Tárrega y la montanya, per una partida de lladres. Després de haver escrat la butxaca de tots els passatgers, varen fer mutis, sense experimentar el més mínim contratemps en la seva important salut.

Gran satisfacció n'han de tenir de aixó 'ls que ab la vista enrera tant suspiran per las reivindicacions de Catalunya...

Tot indica que torném als temps patriarcals de D. Joan de Serrallonga!

Medicaments miraculosos,

Tinch á la vista un prospecte de un que n'elaboren els *Hermanos Maristas* y qual nom no cito, per no ajudarlos á fer la propaganda.

Entre les curas realitzades s'hi cita la següent:

«Zaragoza, 7 de Julio de 1893.

Señor Hermano:

—Muy señor mío: Como tenía mi señora D. Dolores moribunda, probé de darle su Solución de....., y fué como aquél que echa aceite en un candil, solamente con dos frascos de medio litro ha quedado tan buena y con tan buen apetito, que parece que Dios ha hecho un milagro, y como varios amigos me han dicho querían participar de tan maravilloso específico, no puedo menos de recomendar á V. me remita á la mayor brevedad veinticuatro botellas del referido específico.

Entre tanto, disponga como guste de este su seguro,
Q. B. S. M.—TOMÁS ÁNGELES.

Ja venhen si es miraculos: una senyora moribunda, y no més que ab dos ampollas de mitj litro, fresca y campant, com si may hagués tingut res.

* * *
Pero lo més miraculos no 's aixó. Lo que no 's concebeix ni s'explica, es que 'ls farmacèutichs espanyols aguantin pacientment la competència que 'ls hi fan aquests intrusos.

Un piropo dirigit per en Russinyol á la immensa majoria dels electors de Barcelona, trasmès al *Avi Brusi* per son corresponsal telegràfic:

«Es indudable que son *isidros* los catalanes que dan sus votos al partit republicano.»

Avants, brètols y purria... després, analfabets... y ara al últim, *isidros*.

Pero uns Isidros, que á un home tan espavilat com en Russinyol, cada vegada que se celebren eleccions, li amagan l'ou.

A Petersburg el czar tenia preparat un ball, quan se va rebre la notícia de l'atach de la esquadra russa pels torpeders japonesos.

La festa sigué suspesa, y reemplassada per una funció religiosa.

—El cel hi fassí més que nosaltres!—Aquest es el recurs dels que 'ls hi toca perdre.

Si Buda y l'Pare Etern se visitan allá en las inmensitats del infinit, de segur que 's dirán:—Y que 'n son de ximples els homes de la terra!

Un monàrquich me preguntava:

—¿Qué tal, qué me 'n diu de la visita del rey á la Universitat de Madrid?

—Home, no puch negarli que m'ha agrat. Fet y fet val més que vagí á las Universitats que no á las plassas de toros, y si vol anar á tots dos llochs es més convenient que permaneixi més temps en els temples del saber, qu'en els círcols de la barbarie.

* *

Altras preguntes me va fer el mateix monàrquich, que vaig procurar respondre degudament, y que no consigno aquí, perque ab la democracia monàrquica que gasta en Maura, 'l més pintat dona una relisiada. Es una democracia com si diguessim de pell de taronja.

De totas maneras, no puch amagar, que no per haver repartit el rey algúns cigarillos entre 'ls estudiants, deixan de ser, avuy com avuy, els establiments d'ensenyansa espanyols, els pitjor dotats de tot lo món.

La seva escassés de recursos no 's remedia ab cigarrillos.

D'Home-metxa va calificar en Junoy á n' en Maura.

Y aquest es el perill, no certament pera nosaltres, sino pera la mina, que á l'hora menos pensada pot reventar.

Hi ha metxes fetas de una materia tan especial, que s' inflaman espontàneament... y en Maura es d'aquestas.

—Ay dels que no siguin prou amatents á tirarlo á l'ayga!

Apropósito de la guerra russa-japonesa, deya un polítich expert:

—Suceixeixi lo que succeixi, ja sé qui perdrá y qui guanyará. No serán pas els que batallan, sino més aviat els que no s'hi fican. Perdrá la Xina que té molta porcelana compromesa, y guanyará Inglaterra, que té les unghas molt llargas.

En Sánchez Guerra vá fer agafar á alguns republicans de Madrid que tocaven *La Marsellesa*, en obsequi del Sr. Dorado. Y junt ab els obsequiants va enviar á la presó al obsequiat.

Ja 's coneix que 'n Sánchez Guerra es diputat per Cabra... Y ja ho diu el refrán: «La cabra siempre tira al monte.

Pero no sempre todo el monte es orégano.

Pera més informes, pot dirigirse á n'en García Alix.

El senador Sr. Dávila, interpelant al govern, pregunta:

—¿Qué representa el Sr. Maura?

—Ay ay ¿qué no ho veu? Avuy representa una comèdia. Pero una comèdia que á lo millor se pot tornar tragedia.

Se m'ha dit que s'estan practicant traballs per organizar á Barcelona una Joventut maurista.

—Una Joventut tot justament?

Bé, vaja, ja hi caix: deuen voler dir un noviciat.

Rahó tenia la vella del quinto que no 's volia morir perque en el mon se veulen sempre coses novas. Y per cosa nova, novíssima y sorprendent es la que anuncia *El Correo Catalán* ab las següents paraules:

—Próximamente, Dios mediante, nos ocuparemos de la obra emprendida por un virtuoso y sabio sacerdote

con el fin de aminorar la crisis social per medio de la religió y de la agricultura.

—La religió y l'agricultura enllassadas per aminar la crisis social... ¡Quí sab!... Pot ser tot se reduixi á recomenar que 's fumigui ab encens á las plantas que tinguin pugó, y que 's regui ab ayuga beneyta als camps que tinguin sed!

Ja era hora de qu'en materia de innovacions científicas, la catòlica Espanya competís ab las nacions que inventan el telégrafo sense fils, la direcció dels globos, el radium y altres bicocas que no val la pena de parlarne.

L'emperador del Marroc ha fet encunyar moneda de llautó, y ha manat que passés com si fos bona. Exasperat el poble s'ha anotinat cometent els mes graves excessos.

En cambi aquí á Espanya ja fa temps que 'ns endossan una moneda qu'en carece val menos, materialment, que la del Marroc.

La de aquell imperi quan menos es de metall; la nostra es de paper.

De manera qu'estém fent un paper mes trist que 's marroquins. Un paper de banch.

Concepte que tenia en Gamazo de 'n Maura.

—El meu cunyat, quan se proposa empender una campanya, fa com aquell que montat á caball se fica en una tenda de terrissaire.

Y está clar: no 'n vulguin mes de trencadissa.

Pero per aquí y per tot arreu, ja ho diu el refrán: «Qui treca, paga.»

Els clericals se queixan amargament de que 'ls regidors republicans de Barcelona hajen suprimit la subvenció per la celebració de la festa religiosa de Sant Sebastià.

Vamos á veure senyors, y tinguin una mica de memòria, que del mateix Sant Sebastià 's tracta.

Tenía aquest Sant una plassa á Barcelona, la dels Encants, titulada Plassa de Sant Sebastià. Y un Ajuntament que no tenia res de republicà, un dia, sense mes ni mes va combiarli 'l nom. Y ara aquella Plassa 's titula de *Antonio López*.

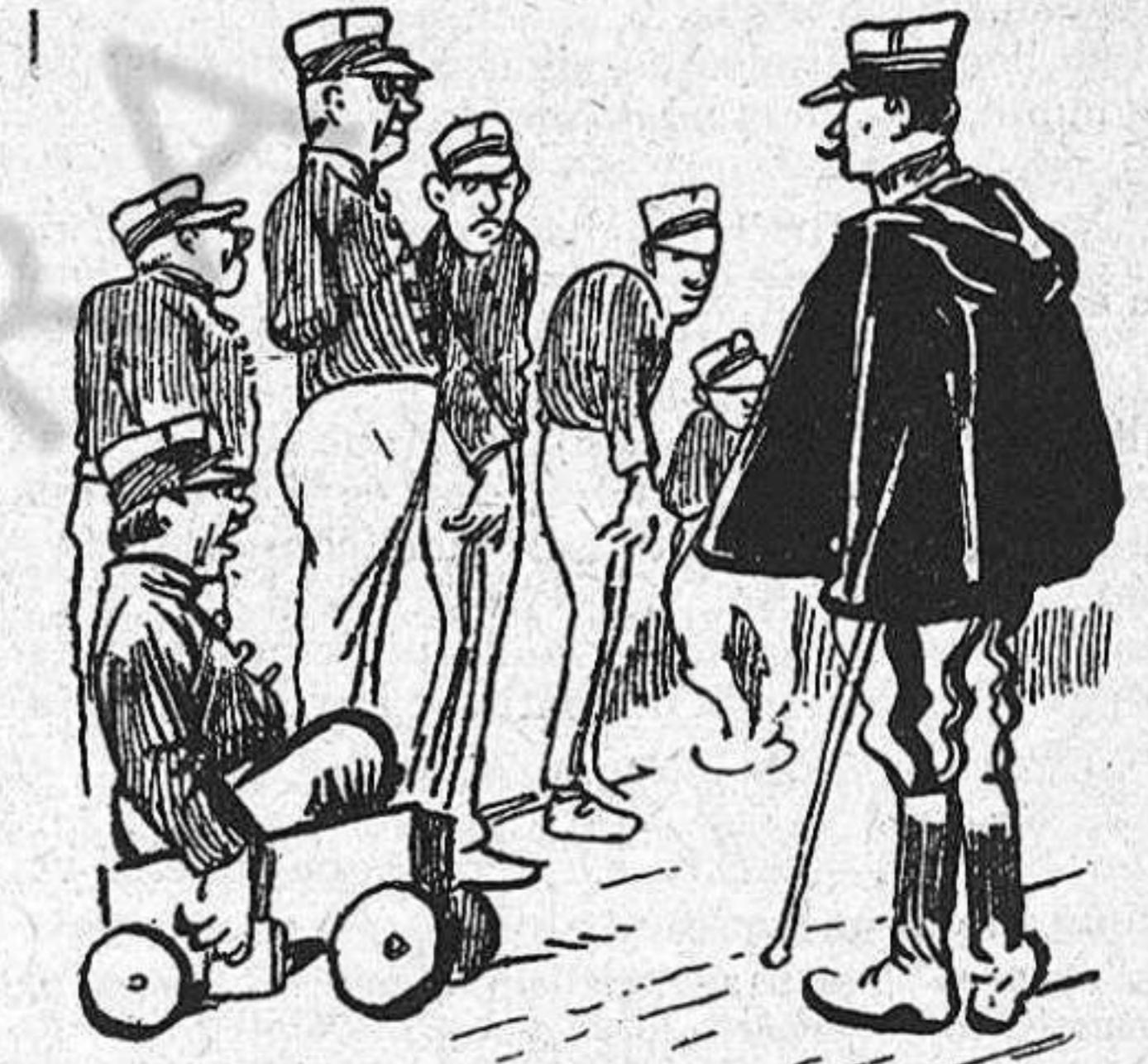
—Com es que 'ls clericals qu'ara alborotan y pro-

LA CARICATURA AL EXTRANGER

COLOMBIA: —Ay que 'm fuig el meu *Panamá*!

L'ONCLE SAM: —No t' amohnis: ja 'l he pescat.

Per lo que serveix l'exèrcit, valdrà mes que per formarlo reclutessin á n'aquests pobres inútils, qu'están impossibilitats per guanyar la vida.

(De *Le Charivari*.)

testan, en aquella ocasió no varen dir aquesta boca es meva?

—Ah! Molt fàcilment s'explica: ells, ara y sempre s'han estimat mes á un milionari que á un sant.

L'escena á Mataró. Una mare devota fins al fanaticisme s'entretenen donant torment á una seva filla, sense altre fi ni objecte que ferli contraure mérits pera guanyar la glòria del cel.

A tals aberracions conduheixen les creences catòlicas exacerbadament per la xifadura.

Així com hi ha religiosos que predicant la virtut de la pobresa, s'enriqueixen despallant al pròxim, també pot haver-hi mares, que entusiasmades ab las excelencies de la mortificació, donguin tortura als seus fills.

Lo que dirán:—Son els fills carn de la nostra carn, y tenen una ventatja, la de que quan ells pateixen, nosaltres no 'ns ne sentim.

Caballers: Juanito Baldrich, Pepet de la Mel, Un tapeter de Cassá, A. Meseguer, Lluïset de Viladecans, Musclús, Manuel del Moli, Juan José, José M. Juliá, Constantino Alberni, Ramón Gispert, Un alat, Cartam, A. Cararach, Un republicà y J. L'évon: No passa.

Caballers: Ll. Carbó C., F. Joany y Musclús: Ja han passat.

Caballers: Alejo Miralpeix: La carta no s'ha pogut inserir. Els sellos estan á la seva disposició.—Agustí Pastoret: La observació no està mal; pero no té cap novetat. Ademés el mal nom ja ningú 's hi quita, y no es quèstio de variar.—J. Costa Pomés: No hi ha de què. Vosté farà algú de profit, si no 's fa malbé.—Eudalt Sala: N' espigolaré un petit epígrafe y un parell de xardas.—Un aficionat mataroní: Tot aixóestà mes ben pensat que dit.—F. Josanet: S'aprofitaran.—Quimet de Cuba: Calma y ademés paciència. Y no protestar mai.—J. Moret de Gracia: Els versos estan bé. Esperaré una oportunitat pera complaure'l.—E. Vidal: Podrà estar millor.—M. Vidal Brú: Aixó es de xicot. Per fer versos amorosos s'ha de haver estimat més, y embrutat més paper.—Joseph Rosselló: Rebut y gràcies moltes.—P. Napla: La poesia no respon á la intenció.—Amargo: Potser s'aprofiti alguna de las *petitesas*. No deixi d'escriure, pero envíhi poch als periodichs; poch y ben triat.—N. N.: ¡Quina brometa mes poca-solta! No se'n desfasí d'aquests *cristus*.—Espanyol: Els cantars tenen poca intenció y son curts de gambals.—S. S., P. B., P. G., J. P., Manquet, R. C., J. R., V. R., F. B., y J. G. No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns remeten per variós motius.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.

Si 'ls desitjos que sentim
realisar de cop podíam,

l' hermosa fetxa d'avuy
així la celebraríam.